

з роками. Відомо, що людина не народжується з потребою шкідливих і корисних звичок. Все позитивне і негативне вона набуває в процесі виховання в суспільстві. Найбільш активно процес формування потреб відбувається в умовах соціального оточення. У цьому велика роль належить сім'ї, закладам освіти, колу друзів, засобам масової інформації. Але з отриманих результатів ми бачимо, що виховання щодо здорового способу життя, як в школі так і в родині не сприяє фізичній активності школярів;

- на погляд учнів, фізична культура, є єдиним предметом у шкільному навчанні, знання з якого не є важливими.

Висновки

Наведені результати констатуючого експерименту свідчать про недостатнє розуміння підлітками значущості засобів фізичної культури для збереження та зміцнення свого здоров'я. Такий стан справ призводить до серйозних недоліків у формуванні здорового способу життя у школярів.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми юнацького спорту: Збірка наукових праць за матеріалами III Всеукраїнської наук.-практ. конференц.(29 – 30 вересня 2005р.). – Херсон: Видавництво ХДУ, 2005.- 208 с.
2. Вільчковський Е.С., Козленко М.П., Цвек С.Ф. Система фізичного виховання молодших школярів. – К.: Довгаль – № 7, квітень, 1999. – С. 15.
3. Войтенко С.П. Здоров'я здорових. – К.: Здоров'я, 1991. – С. 213.
4. Лозинский В.С. Учитесь быть здоровыми. – К., 1993. – С. 3 – 6.
5. Хижняк М.І., Нагорна А.М. Здоров'я людини та екологія. – К.,1995. – С.8 – 16.

Summary. The results of the investigation dealing with the formation of the pupils' healthy way of life have given in the article.

Key words: physical state, healthy way of life.

Отримано 23.09.2008 р.

УДК 37.037+796.011

Ільченко А.І., пошукач,

Інститут проблем виховання АПН України, заступник голови Комітету фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ У ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС

Анотація. У статті розглядаються проблема залучення дівчат до занять різними видами спорт у позанавчальний час.

Ключові слова: гендерна культура, позанавчальний час, фізичне виховання, спорт.

Актуальність. Міжнародні організації (ООН, ЮНЕСКО, Рада Європи та ін.) прийняли низку декларацій, конвенцій, рекомендацій з прав людини і ліквідації дискримінації відносно жінок. Верховна Рада України прийняла закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (1996). Конституцією України (1996), Законом України «Про фізичну культуру і спорт» (1996) передбачені рівні права людини, рівний доступ жінок і чоловіків до фізичного виховання і спорту. Міністерство освіти і науки України забезпечило рівний доступ до занять фізичним вихованням і спортом усіх учнів і на всіх рівнях освіти. У навчальний час фізичним вихованням охоплені всі учні, незалежно від статі, але у позанавчальний час ситуація міняється. Актуальним стало дослідити фізичну активність і стан залучення дівчат і хлопців шкільного віку у позанавчальний час.

Завдання: дослідити стан залучення дівчат до занять спортом у порівнянні із залученням до занять спортом хлопців у позанавчальний час.

Аналіз і обговорення результатів дослідження. Досліджувалась кількість дівчат і хлопців шкільного віку, які відвідували у 2000, 2002, 2004, 2006 роках групи початкової та спортивно-оздоровчої підготовки, навчально-тренувальні та групи спортивного удосконалення, а також вищої спортивної майстерності у різних освітніх закладах спортивного профілю (ДЮСШ, СДЮШОР).

Показники кількості дівчат і хлопців, які тренуються у секціях традиційно «чоловічих» видів спорту, представлені у табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка участі дівчат і хлопців у секціях із видів спорту, які традиційно були «чоловічими» у різні роки

Види спорту	2000		2002		2004		2006	
	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.
Боротьба вільна	12981	420	12916	725	13128	1017	12644	1176
Боротьба греко-римська	7253	61	7855	75	7213	117	7727	135
Боротьба самбо	1694	161	2074	510	1904	370	1474	245
Дзюдо	13368	2647	13082	2697	12863	2554	13357	139
Карате-до	843	195	699	171	1025	259	2324	472
Кікбоксінг	662	55	964	108	1251	154	1467	236
Бокс	8159	19	8598	50	9468	117	9941	146
Футбол	67560	559	72916	2484	86576	4566	88869	4571
Важка атлетика	1968	103	2477	154	2633	228	2541	187

Аналіз динаміки участі дівчат і хлопців у секціях із видів спорту, які традиційно були «чоловічими» свідчить, що багато дівчат почали займатися боротьбою (греко-римською, дзюдо). Тисячі дівчат почали займатися вільною боротьбою та самбо. Сотні дівчат почали займатися боксом, кікбоксінгом, карате-до, важкою атлетикою. З роками заняття футболом стало популярним не тільки у хлопців й у дівчат. У 2006 р. кількість дівчат, які займалися футболом, зросла у порівнянні з 2000 р. у 8-9 разів і склала 4571 тис. У 2007 р. масовість занять цим видом спорту забезпечували 2255 тренерів. Масовість легкої атлетики забезпечував 1481 тренер. Масовість у волейболі і баскетболі забезпечувало відповідно 996 і 739 тренерів. Слід зазначити, що заняття боротьбою, боксом, настільним тенісом забезпечують 200-360 тренерів. Аналіз підготовки фахівців з фізичного виховання і спорту свідчить, що найбільш складною є підготовка тренерів з художньої

гімнастики, спортивних танців. Особливі проблеми виникають з відповідним забезпеченням робочих місць і умов для занять.

Таким чином, в Україні, у відповідності до міжнародних рекомендацій і чинних національних правових актів, нормативних документів і різних положень, дівчатам відкрито доступ займатися любимими видами спорту.

Показники кількості дівчат і хлопців, які тренуються у секціях з видів спорту, які були більш привабливі у 2000,2002,2004,2006 рр. лише дівчатам або дівчатам і хлопцям представлені у табл. 2.

Таблиця 2

Динаміка участі дівчат і хлопців у секціях з видів спорту, які більш привабливі лише дівчатам або дівчатам і хлопцям у різні роки

Види спорту	2000		2002		2004		2006	
	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.
Гімнастика художня	-	6452	-	5996	-	4737	-	5274
Бодібілдинг	400	217	344	127	230	60	224	69
Спортивна аеробіка	685	531	248	145	873	785	667	600
Спортивні танці	238	152	214	135	604	305	576	357
Фітнес	-	-	140	68	364	214	344	248
Теніс настільний	8577	2727	8285	2587	9431	3008	10427	3528
Баскетбол	27799	9344	26995	8885	28377	9155	27759	9106
Волейбол	32072	15585	31865	16673	36003	17414	36884	18837
Легка атлетика	44894	19484	41845	17659	46752	19182	44998	19391

Аналіз даних таблиці 2 свідчить, що найбільше дівчат тренуються у секціях з легкої атлетики, волейболу, баскетболу і настільного тенісу, але у порівнянні з хлопцями їх кількість у 2-3 менше. Наступну позицію займають дівчата, які тренуються у секціях з художньої гімнастики. Тренування 5-6 тис. спортсменів забезпечили 266 тренерів з художньої гімнастики. Мала кількість дівчат, які займаються спортивними танцями, спортивною аеробікою, фітнесом в основному пояснюється браком фахівців.

Показники кількості дівчат і хлопців, які займаються у секціях із «інтелектуальних» видів видів спорту (шахи, шашки) представлені у табл. 3.

Таблиця 3

Динаміка участі дівчат і хлопців у секціях із «інтелектуальних» видів спорту у різні роки

Види спорту	2000		2002		2004		2006	
	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.	Хлоп.	Дів.
Шахи	7919	1732	8063	2056	9045	2248	8451	2299
Шашки	714	193	981	259	1169	400	1095	333

Аналіз кількості дівчат, які займаються шахами та шашками свідчить, що «інтелектуальними» видами спорту дівчат займається у 3-4 рази менше ніж хлопців.

Таким чином, аналіз кількості дівчат, які тренуються в традиційних і нетрадиційних, у привабливих і не дуже привабливих видах спорту свідчить, що кількість дівчат завжди менша від хлопців у декілька разів.

Аналіз результатів дослідження свідчить, що знижена кількість дівчат, які займаються різними видами спорту, не можна пояснити специфікою чи складністю видів спорту. Соціальними чинниками теж важко знайти пояснення зазначеному явищу, особливо в умовах, коли держава забезпечує рівний доступ до різних видів спорту. Можна припустити, що зазначене явище пов'язано із психологією, світоглядом, свідомістю осіб жіночої статі.

Висновки

1. В Україні на законодавчому рівні забезпечена рівність усіх жінок і чоловіків, а на виконавчих рівнях забезпечені умови для цієї рівності.
2. У системі освіти у навчальний час фізичним вихованням охоплені усі учні незалежно від статі. У позанавчальний час у позашкільних закладах спортивного профілю, у спортивних секціях тренуються більше хлопців, ніж дівчат.
3. При підготовці фахівців із фізичного виховання і спорту необхідно урахувати соціальні потреби у фахівцях із видів спорту, які найбільш привабливі дівчатам.
4. При підготовці фахівців з фізичного виховання і спорту необхідно у майбутніх фахівців виховувати гендерну культуру з урахуванням специфіки фізичного виховання і спорту.

Список використаних джерел

1. Вишневський В.А. Здоровьесбережение в школе. – М.: Изд-во «Теория и практика физической культуры», 2002. – С. 142-156.
2. Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. – СПб.: Питер, 2003. – 544 с.
3. Кремень В. Стратегічні напрями модернізації освіти і науки України // Освіта України. – 2004. – №41. – С. 4-5.
4. Лубышева Л.И. Введение в социологию физической культуры и спорта: Курс лекций. – М., 1998. – С. 45-61.

In the article described the problem organization of the girls after school time into sport sections.

Key words: gender culture, extra time, physical education, sport.

Отримано 29.09.2008 р.

УДК: 37.037

ТЕЛЕБЕЙ С.М., викладач,

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ШКОЛІ

Анотація. В роботі висловлюються питання про проблеми та завдання системи фізичного виховання в школі. Розробки методичних підходів та рекомендацій процесу фізичного виховання в спрямованості на покращення стану здоров'я усіх, без винятку, школярів як основної функції фізичного виховання в школі.

Ключові слова: здоров'я, фізичне виховання, фізична культура.